

PATVIRTINTA

Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro
direktorius

2023 m. d. įsakymu Nr. V-

NACIONALINIO BENDRŪJŲ FUNKCIJŲ CENTRO APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro apgaulės ir korupcijos prevencijos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja apgaulės ir korupcijos prevencijos Nacionaliniame bendrųjų funkcijų centre (toliau – NBFC) principus, tikslus, uždavinius, priemones, korupcijos prevencijos proceso organizavimą, korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo koordinavimą ir kontrolę.

2. Aprašo tikslas – užtikrinti efektyvų apgaulės ir korupcijos prevencijos vykdymo NBFC procesą.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Apgaulė** – veiksmai, elgesys ar žodžiai, kuriais sąmoningai norima apgauti, suklaidinti.

3.2. **Korupcija** – darbuotojo tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat darbuotojo veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau ar kitam asmeniui ar šią naudą priimant.

3.3. **Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas** – Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro veiklą veikiančių išorinių ir vidinių individualių rizikos veiksnių, sudarančių galimybę atsirasti korupcijai, nustatymas.

3.4. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims, siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų.

3.5. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, piktnaudžiavimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje, piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi ar įgaliojimų viršijimas, dokumentų suklastojimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio ar papirkimo.

3.6. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas** – darbuotojo administracinis, darbo pareigų pažeidimas ar tarnybinis nusižengimas, padarytas tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant arba reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau ar kitam asmeniui, kai tai daroma piktnaudžiaujant tarnybine padėtimi.

3.7. **Piktnaudžiavimas** – veikimas ar neveikimas, kai darbuotojui suteikti įgaliojimai naudojami ne pagal įstatymus ir kitus teisės aktus arba savanaudiškais tikslais, arba dėl kitokių asmeninių paskatų (naudojimosi tarnybine padėtimi, keršto, pavydo, karjerizmo, neteisėtų paslaugų teikimo ir pan.), taip pat darbuotojo veiksmai, kai viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.

3.8. **Veiklos sritys** – teisės aktuose apibrėžta Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro veiklos, skirtos Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro uždaviniams įgyvendinti ir funkcijoms atlikti, apimtis.

3.9. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose korupcijos prevenciją reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Aprašas parengtas vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymu.
5. NBFC darbuotojai, pažeidę Aprašo nuostatas, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

II SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRINCIPAI

6. NBFC, siekdamas užtikrinti korupcijos prevenciją ir kurdamas korupcijai atsparią aplinką, vadovaujasi šiais principais:

- 6.1. visuotinumą – apgaulės ir korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys;
- 6.2. teisėtumą – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant asmens teisių ir laisvių apsaugą. Korupcijos prevencijos subjektai turi užtikrinti, kad savo veiksmais ar neveikimu jie nesudarys sąlygų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimams;
- 6.3. sąveikos – apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą;
- 6.4. nuolatinumą – apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas nuolat tikrinant ir prižiūrint korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo;
- 6.5. proporcingos korupcijos prevencijos veiklos – korupcijos prevencijos veikla vykdoma atsižvelgiant į NBFC dydį ir (ar) administracinius pajėgumus, o priemonės taikomos tik tos, kurios būtinos korupcijai atspariai aplinkai sukurti, siekiant kuo mažesnės administracinės naštos;
- 6.6. skaidrumą – NBFC vykdoma korupcijos prevencijos veikla yra vieša ir suprantama, atvira visuomenei;
- 6.7. asmens teisių apsaugos – korupcijos prevencijos veikla NBFC vykdoma užtikrinant teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugant asmenų teises ir teisėtus interesus, vadovaujantis asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimais;
- 6.8. įtraukimo – į korupcijos prevenciją įtraukiama pilietinė visuomenė. NBFC imasi priemonių, skirtų NBFC darbuotojų antikorpuciniam sąmoningumui didinti, teikia visuomenei informaciją apie antikorpucinės aplinkos kūrimą ir skatina prisidėti prie jos kūrimo.

III SKYRIUS APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

7. Apgaulės ir korupcijos prevencijos tikslai:

- 7.1. pašalinti apgaulės ir korupcijos atsiradimo NBFC veikloje galimybes;
  - 7.2. siekti, kad korupcija netrukdytų kokybiškai atlikti funkcijas, nustatytas Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. vasario 7 d. nutarimu Nr. 125 „Dėl biudžetinės įstaigos Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – NBFC nuostatai);
  - 7.3. visokeriopai užtikrinti visuotinai pripažįstamas žmogaus teises ir laisves;
  - 7.4. teisinėmis ir organizacinėmis priemonėmis sukurti ir įdiegti veiksmingą nuolatinę prevencinę antikorpucinę sistemą bei procedūras, užtikrinti veiksmingą jų įgyvendinimą;
  - 7.5. užtikrinti skaidrią NBFC veiklą, teisinių ir antikorpucinių principų laikymąsi;
  - 7.6. plėtoti antikorpucinę kultūrą, į antikorpucinę veiklą įtraukiant NBFC darbuotojus.
8. Korupcijos prevencijos uždaviniai:
- 8.1. nustatyti NBFC veiklos sritis, kuriose yra korupcijos pasireiškimo tikimybė;
  - 8.2. atskleisti ir šalinti galimas korupcijos atsiradimo NBFC priežastis ir sąlygas;
  - 8.3. užtikrinti realų ir veiksmingą apgaulės ir korupcijos prevencijos teisinį reguliavimą;

- 8.4. reaguoti į gautą informaciją apie apgaulę ir korupciją, ją analizuoti;
- 8.5. teisinėmis, organizacinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis priemonėmis sukurti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos organizavimo, įgyvendinimo, priežiūros ir kontrolės mechanizmą;
- 8.6. užtikrinti viešųjų pirkimų organizavimo ir atlikimo skaidrumą bei kontrolę;
- 8.7. užtikrinti atliekamų funkcijų kokybę;
- 8.8. įtraukti į korupcijos prevenciją NBFC darbuotojus.

IV SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

- 9. NBFC įgyvendinamos šios korupcijos prevencijos priemonės:
  - 9.1. apgaulės ir korupcijos prevencijos priežiūra;
  - 9.2. veiklos sričių, kuriose yra korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas, analizė ir vertinimas;
  - 9.3. atsakomybės neišvengiamumo principo taikymas už NBFC veikloje padarytus nusižengimus, susijusius su korupcija;
  - 9.4. viešųjų ir privačių interesų derinimas, užtikrinimas, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, o priimami sprendimai būtų nešališki;
  - 9.5. pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su apgaulė ir korupcija, tikrinimas ir atitinkamų priemonių taikymas jiems pasitvirtinus;
  - 9.6. veiklos ir sudaromų sutarčių dokumentavimas;
  - 9.7. NBFC kontroliuojančių institucijų išvadų vertinimas;
  - 9.8. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, NBFC nuostatų, kitų dokumentų, reglamentuojančių NBFC veiklą, laikymasis;
  - 9.9. NBFC darbuotojų dalyvavimas korupcijos prevencijoje.

V SKYRIUS VEIKLOS SRITYS, KURIOSE GALI BŪTI DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ

- 10. Siekiant užtikrinti efektyvią korupcijos prevenciją, NBFC atliekama veiklos sričių, kuriose gali būti didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, analizė ir vertinimas.
- 11. NBFC veiklos sritys, kuriose gali būti korupcijos pasireiškimo tikimybė:
  - 11.1. viešųjų pirkimų inicijavimas, organizavimas, vykdymas ir kontrolė;
  - 11.2. NBFC lėšų panaudojimas;
  - 11.3. asmenų įdarbinimas.

VI SKYRIUS PRANEŠIMŲ APIE GALIMUS APGAULĖS IR KORUPCIJOS ATVEJUS NAGRINĖJIMO TVARKA

- 12. Pranešimai apie galimą apgaulę ar korupciją NBFC teikiami pasirinktinai:
  - 12.1. užpildžius Aprašo priede nustatytos formos Pranešimą apie pažeidimą (toliau – Pranešimas), kuris pateikiamas elektroniniu paštu pazeidimai@nbfc.lt;
  - 12.2. žodžiu tiesiogiai informuojant NBFC direktorių arba už korupcijos prevenciją atsakingą asmenį atvykus į NBFC adresu: Geležinio Vilko g. 12, Vilnius.
- 13. Pranešimai turi būti aiškūs, įskaitomi, suprantami ir pasirašyti (jeigu tai nėra anoniminis pranešimas). Pranešimuose turi būti kuo daugiau aprašomas pažeidimas, nurodoma jo padarymo vieta, laikas ir kita reikšminga informacija apie pažeidėją, pažeidimo pobūdį ir pan. Gali

būti teikiami anoniminiai pranešimai. Kontaktinė informacija – laisvai pasirenkama teisė, o ne pareiga.

14. Nagrinėjami tie pranešimai apie galimą apgaulę ar korupciją, kurie yra susiję su NBFC tiesiogine veikla.

15. Į gautą pranešimą apie apgaulės ar korupcijos atvejį reaguojama nedelsiant, nenuslepiant žinomos informacijos.

16. Elektroniniu paštu gautas Pranešimas užregistruojamas NBFC naudojamoje dokumentų valdymo sistemoje ir perduodamas NBFC direktoriui. Pranešimą, gautą žodžiu, užfiksuoja už korupcijos prevenciją atsakingas asmuo, pagal pateiktą informaciją užpildydamas Aprašo priede nustatytos formos Pranešimą; šis Pranešimas užregistruojamas NBFC naudojamoje dokumentų valdymo sistemoje ir perduodamas NBFC direktoriui. NBFC direktorius, gavęs Pranešimą, kiekvienu konkrečiu atveju sudaro komisiją Pranešimui nagrinėti (toliau – Komisija), kurią sudaro Komisijos pirmininkas ir ne mažiau kaip du darbuotojai. Į Komisiją negali įeiti ir Pranešimo nagrinėjimo ir sprendimo priėmimo procesuose negali dalyvauti darbuotojas, kurio veiksmai ar neveikimas skundžiami.

17. Gavus Pranešimą apie galimą apgaulę ar korupciją, draudžiama darbuotojui, kurio veiksmai ar neveikimas skundžiami, atskleisti Pranešimą pateikusio asmens duomenis, iš kurių būtų galima nustatyti pareiškėjo tapatybę.

18. Pranešimas ir su Pranešimo nagrinėjimu susiję dokumentai yra saugomi NBFC. Komisijos pirmininkas turi užtikrinti, kad šie dokumentai nebūtų prieinami darbuotojui, kurio veiksmai ar neveikimas buvo skundžiami, taip pat kitiems darbuotojams, kuriems ši informacija ar dokumentai nėra reikalingi jų darbo funkcijoms atlikti.

19. Per 20 darbo dienų nuo Pranešimo gavimo dienos (jeigu Pranešimas gautas po darbo dienos valandų, poilsio ar šventinę dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena) pranešėjas, kuris nurodė savo asmens duomenis, informuojamas apie jo pateiktos informacijos patikrinimo rezultatus ir pažeidėjui taikytinas sankcijas. Anoniminis Pranešimas nagrinėjamas nustatyta tvarka, o pranešėjas neinformuojamas apie jo pateiktos informacijos patikrinimo rezultatus ir pažeidėjui taikytinas sankcijas.

VII SKYRIUS DARBUOTOJO PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

20. NBFC darbuotojų pareigos:

20.1. informuoti apie bet kokias apgaulės ar korupcijos NBFC apraiškas NBFC direktorių arba atsakingą už korupcijos prevenciją asmenį;

20.2. vengti bet kokių veiksmų, dėl kurių būtų pažeidžiamos Aprašo nuostatos;

20.3. pranešti apie įtariamus apgaulės, kyšininkavimo ir korupcijos veiksmus ar bandymus juos atlikti, taip pat apie NBFC nustatytų standartų pažeidimus.

21. Aprašo nuostatų pažeidimas yra laikomas darbo pareigų pažeidimu.

22. NBFC užtikrina, kad nebus diskriminuojami darbuotojai, kurie atsisakė dalyvauti korupcinėje veikloje ar sąžiningai informavo apie įtarimą dėl faktiškai ar tariamai vykdomų arba ateityje galimai įvyksiančių korupcijos apraiškų.

VIII SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

23. Apgaulės ir korupcijos prevencijos programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas Korupcijos prevencijos priemonių planas, kuriame nustatomos priemonės, tikslai, jų vykdymo terminai ir vykdytojai.

**IX SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

24. Aprašo nuostatas įgyvendina NBFC darbuotojai.

25. Aprašo nuostatų įgyvendinimo priežiūrą vykdo už korupcijos prevenciją NBFC paskirtas atsakingas asmuo.

26. Asmenys, pažeidę Aprašo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro
Apgaulės ir korupcijos prevencijos
tvarkos aprašo
priedas

(Pranešimo apie pažeidimą forma)

PRANEŠIMAS APIE PAŽEIDIMĄ

20 m. _____ d.

_____
(Vieta)

Asmens, pranešančio apie pažeidimą, duomenys	
Vardas, pavardė*	
Darbovietė (su NBFC siejantys ar sieję darbo ar sutartiniai santykiai)	
Pareigos*	
Telefono Nr. (pastabos dėl susisiekiimo)*	
Asmeninis el. paštas arba gyvenamosios vietos adresas*	
Informacija apie pažeidimą	
1. Apie kokį pažeidimą pranešate? Kokio pobūdžio tai pažeidimas?	
2. Kas padarė šį pažeidimą? Kokie galėjo būti asmens motyvai darant pažeidimą?	
3. Pažeidimo padarymo vieta, laikas.	
Duomenys apie pažeidimą padariusį asmenį ar asmenis	
Vardas, pavardė	
Darbovietė	
Pareigos	
4. Ar yra kitų asmenų, kurie dalyvavo ar galėjo dalyvauti darant pažeidimą? Jei taip, nurodykite, kas jie.	
5. Ar yra kitų pažeidimo liudininkų? Jei taip, pateikite jų kontaktinius duomenis.	
Duomenys apie pažeidimo liudininką ar liudininkus	
Vardas, pavardė	
Pareigos	
Darbovietė	
Telefono Nr.	

El. paštas	
6. Kada pažeidimas buvo padarytas ir kada apie jį sužinojote arba jį pastebėjote?	
7. Kokius pažeidimą pagrindžiančius duomenis, galinčius padėti atlikti pažeidimo tyrimą, galėtumėte pateikti? Nurodykite pridedamus rašytinius ar kitus duomenis apie pažeidimą.	
8. Ar apie šį pažeidimą jau esate kam nors pranešęs? Jei pranešėte, kam buvo pranešta ir ar gavote atsakymą? Jei gavote atsakymą, nurodykite jo esmę.	
9. Kitos pastabos ir komentarai.	
☐ Patvirtinu, kad esu susipažinęs su teisinėmis pasekmėmis už melagingos informacijos teikimą, o mano teikiama informacija yra teisinga.	
Data	Parašas

* Pateikiant anonimiškai, šis laukas nėra privalomas.

_____